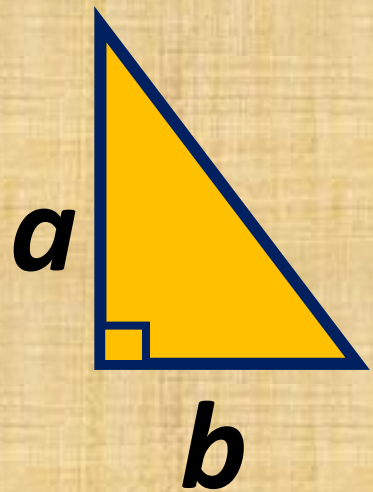
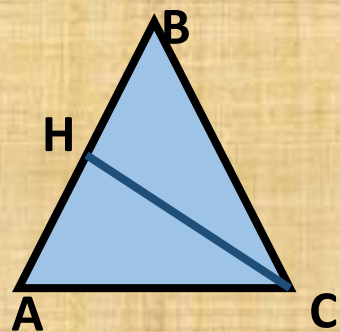

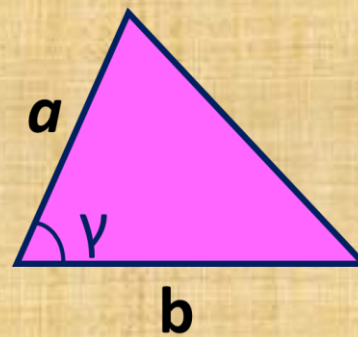
Площа трикутника

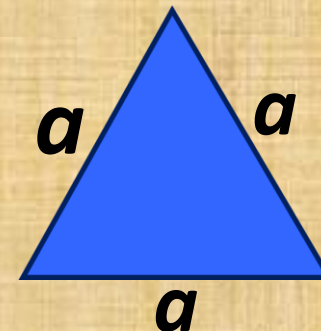
$$S = \frac{1}{2} a b$$

$$S_{ABC} = \frac{1}{2} a h_a$$

$$S = \frac{1}{2} a b \sin \gamma$$

$$S = \frac{a^2 \sqrt{3}}{4}$$

$$S_{ABC} = \sqrt{p(p-a)(p-b)(p-c)}$$

МЕТА УРОКУ:

допомогтися засвоєння учнями змісту та ідеї доведення теореми про формулу площі трикутника й наслідків з неї.

Сформувати вміння:

- відтворювати зміст вивчених формул;
- записувати формули відповідно до заданих позначень елементів трикутників;
- застосовувати вивчені формули до розв'язування задач.

Теорема: (про площу трикутника)

Площа трикутника дорівнює половині добутку його сторони на висоту, проведену до цієї сторони.

Дано: трикутник ABC ,

АН –висота ,

$BC=a$, $АН=h_a$.

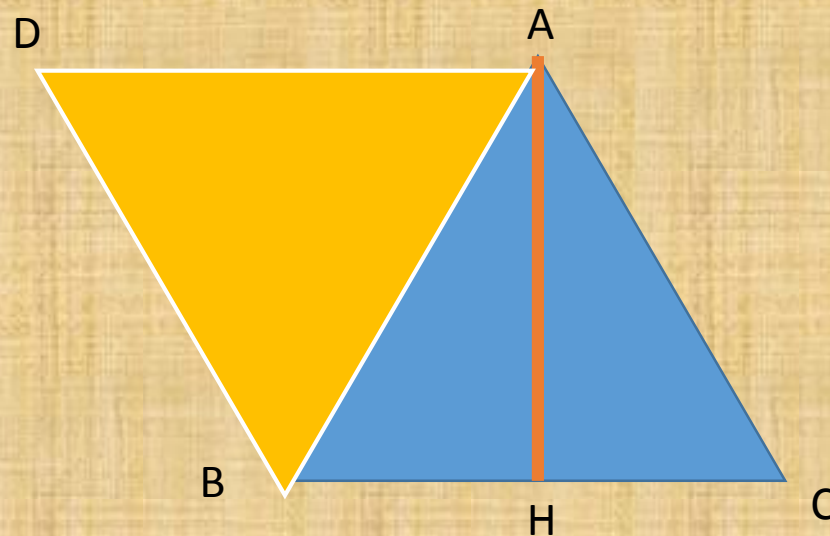
Довести: $S_{ABC} = \frac{1}{2}ah_a$

Доведення:

На стороні АВ даного трикутника побудуємо рівний йому трикутник BAD. Отримали, ADBC – паралелограм, у якого $BC=a$, $АН= h_a$. Тому $S_{ADBC} = ah_a$.

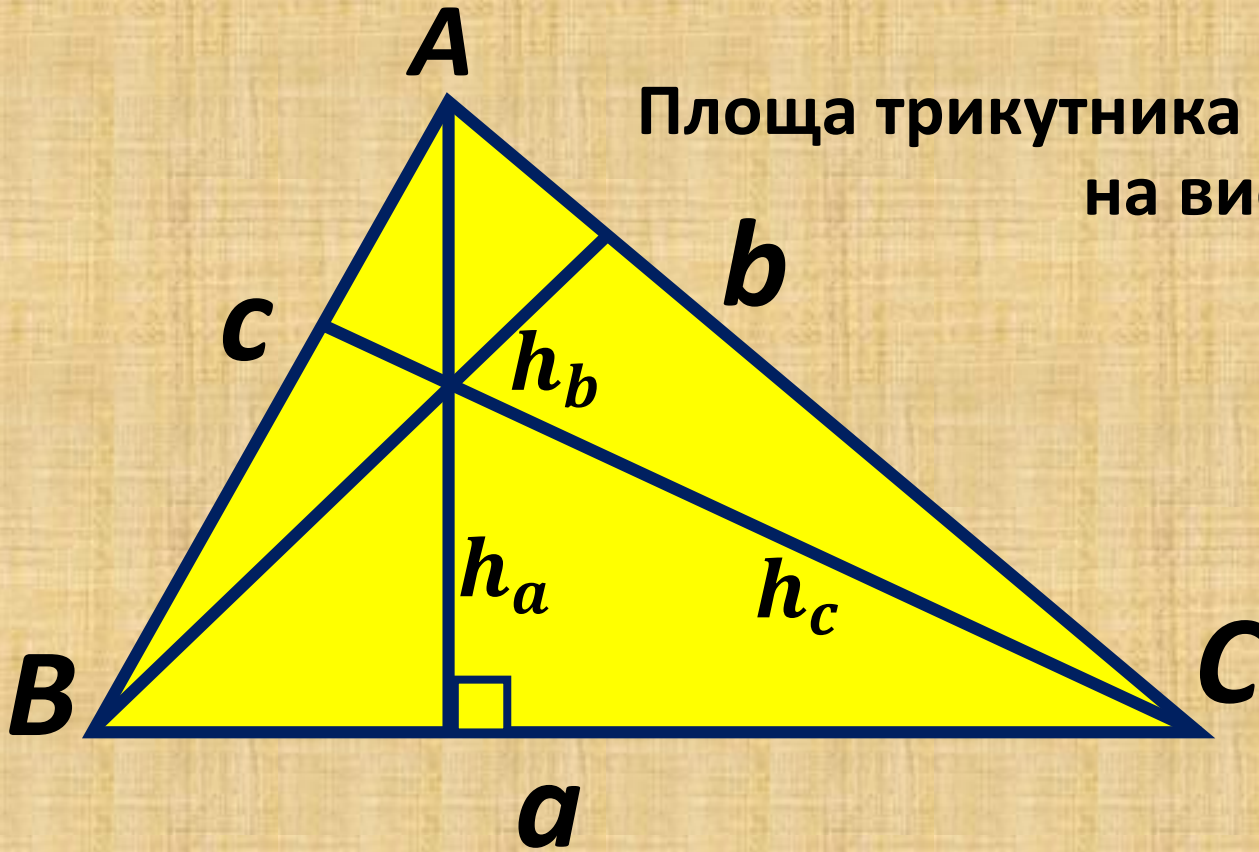
Звідси одержуємо: $S_{ABC} = \frac{1}{2}S_{ADBC} = \frac{1}{2}ah_a$.

Отже, $S_{ABC} = \frac{1}{2}ah_a$.

$$S_{ABC} = \frac{1}{2}ah_a$$

Формула площі трикутника за стороною та висотою

Площа трикутника дорівнює половині добутку сторони на висоту, проведену до неї

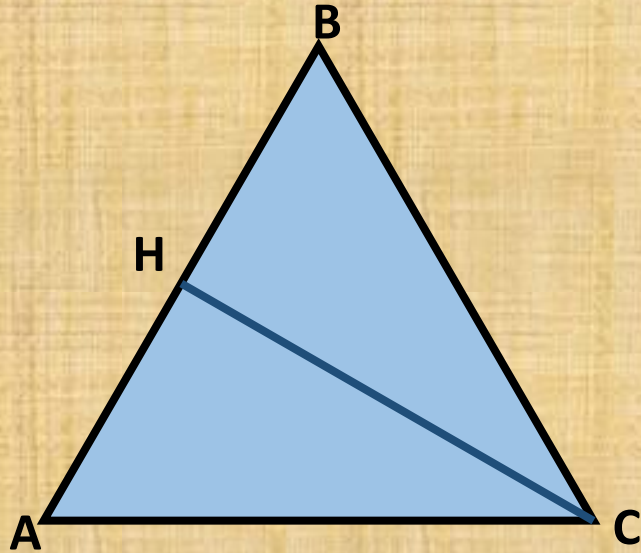
$$S = \frac{1}{2} a h_a$$

де a — сторона трикутника,
 h_a — проведена до неї висота

$$S = \frac{1}{2} a h_a = \frac{1}{2} b h_b = \frac{1}{2} c h_c$$

Вправа 1

У трикутнику ABC, $AB=6$ см, а висота проведена до цієї сторони $CH=4$ см. Знайти площу трикутника ABC.

Дано: ABC – трикутник, $AB=6$ см, $CH=4$ см.

Знайти: S_{ABC}

Розв'язання:

$$AB=a=6 \text{ см}$$

$$CH=h_a=4 \text{ см}$$

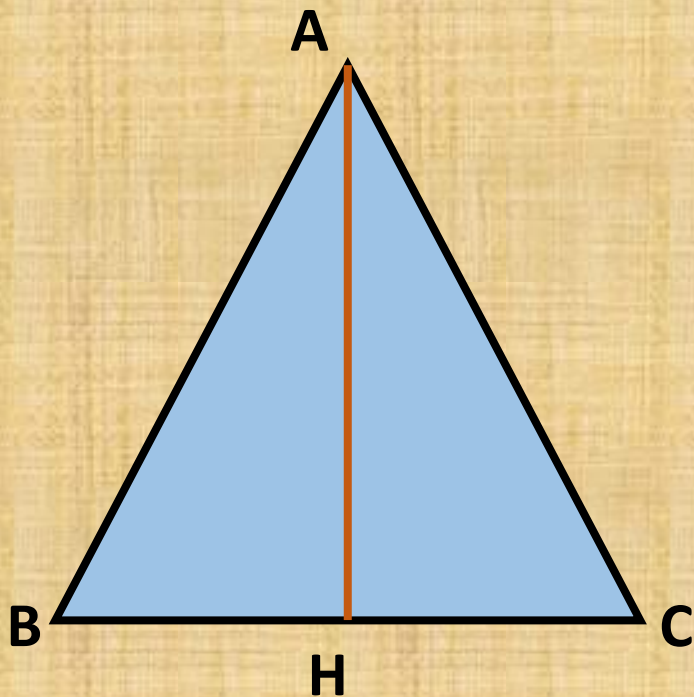
$$S_{ABC} = \frac{1}{2} a h_a$$

$$S_{ABC} = \frac{1}{2} 6 \cdot 4 = \frac{24}{2} = 12 \text{ (см}^2\text{)}.$$

Відповідь: 12 см^2 .

Вправа 2

Площа трикутника дорівнює 30 см^2 , а одна з його висот – 8 см .
Знайдіть довжину сторони, до якої проведено цю висоту.

Дано: $S=30 \text{ см}^2$, $h=8 \text{ см}$.

Знайти: a

Розв'язання:

Нехай ABC даний трикутник. У якого $S_{ABC} = 30 \text{ см}^2$,
 $AH=h=8 \text{ см}$.

$$S_{ABC} = \frac{1}{2} \cdot BC \cdot AH;$$

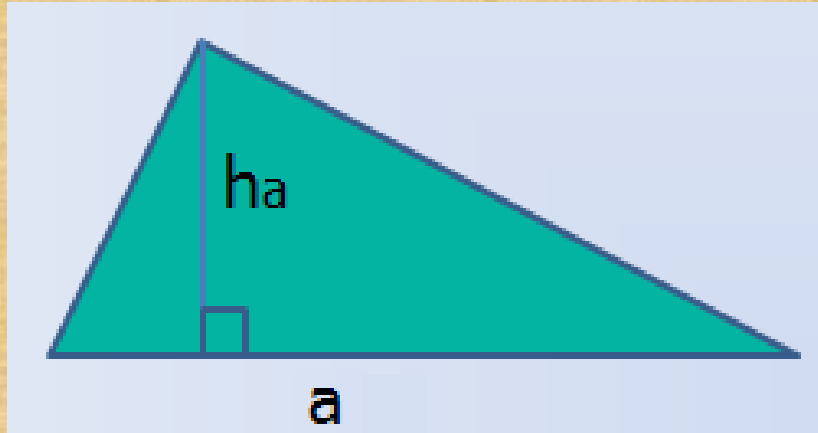
$$BC = \frac{2S_{ABC}}{AH};$$

$$BC = \frac{30 \cdot 2}{8} = 7,5 (\text{см})$$

Відповідь: $7,5 \text{ см}$.

Вправа 3

Сторона трикутника вдвічі більша за висоту, яка проведена до цієї сторони. Знайдіть висоту, якщо площа трикутника дорівнює 64 см^2 .

Дано: трикутник з основою a , висотою, проведеною до основи h_a і площею S ;
 $a = 2h_a$, $S = 64 \text{ см}^2$

Знайти: h_a

Розв'язання:

Нехай $h_a = x \text{ см}$, тоді $a = 2x \text{ см}$. За умовою $S = 64 \text{ см}^2$

За формулою площі трикутника $S = \frac{1}{2}ah_a$ складаємо рівняння:

$$\frac{1}{2}x \cdot 2x = 64$$

$$x^2 = 64$$

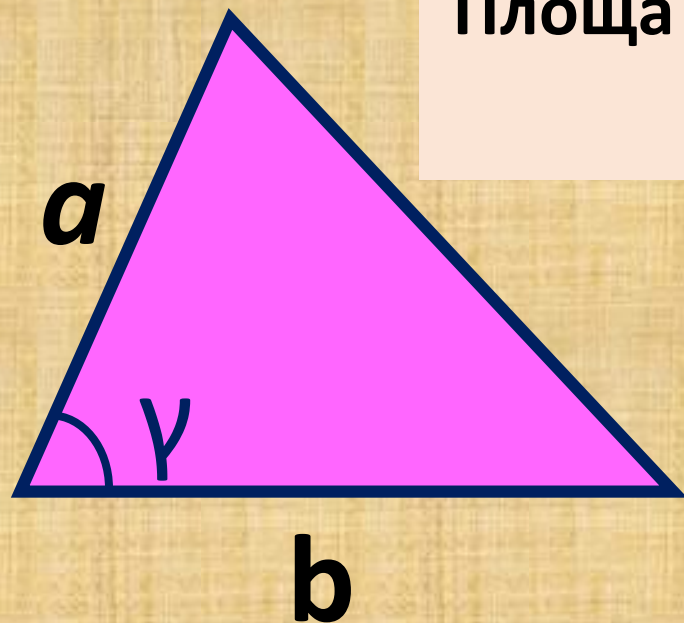
$$x_1 = 8$$

$$x_2 = -8 < 0 \text{ — не задовольняє умову задачі}$$

Отже, $h_a = 8 \text{ см}$

Відповідь: 8 см

Формула площі трикутника за двома сторонами і кутом між ними

Площа трикутника дорівнює половині добутку двох його сторін на синус кута між ними

$$S = \frac{1}{2} a b \sin \gamma$$

де a і b – сторони трикутника,
 γ – кут між ними

Вправа 4

Сторони трикутника дорівнює 8 см і 12 см, а кут між ними становить 30° .
Знайдіть площу трикутника.

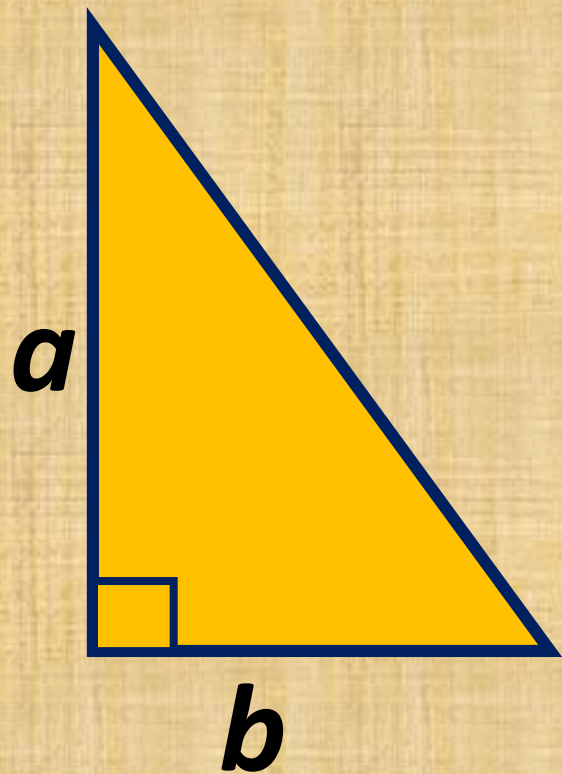
Нехай задано $\triangle ABC$ у якого $AB=8$ см, $BC=12$ см і $\angle B=30^\circ$.

$$S = \frac{1}{2} ab \sin \angle B$$

$$S_{ABC} = \frac{1}{2} AB \cdot BC \sin \angle B = \frac{1}{2} \cdot 12 \cdot 8 \cdot \sin 30^\circ = \frac{1}{2} \cdot 12 \cdot 8 \cdot \frac{1}{2} = 24(\text{см}^2).$$

Відповідь: 24см^2 .

Формула площі прямокутного трикутника

Площа прямокутного трикутника дорівнює половині добутку його катетів

$$S = \frac{1}{2} a b$$

де a і b – катети

Вправа 5

Знайдіть площу прямокутного трикутника катети якого дорівнюють 4 см і 3 см

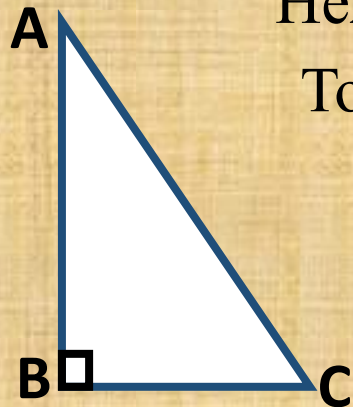
Нехай ABC – даний трикутник ($\angle B = 90^\circ$)

Тоді ми можемо скористатися формулою

$$S_{ABC} = \frac{1}{2} ab$$

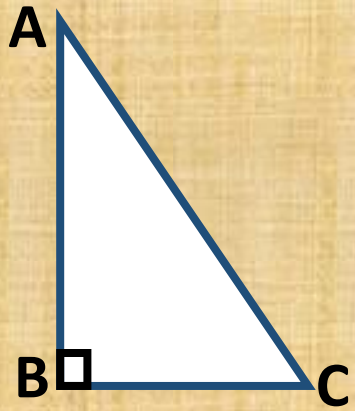
$$S_{ABC} = \frac{1}{2} \cdot 4 \cdot 3 = \frac{12}{2} = 6(\text{см}^2).$$

Відповідь: 6 см^2 .

Вправа 7

Знайдіть площу прямокутного трикутника, один з катетів якого дорівнює 6 см, а гіпотенуза – 10 см.

Розв'язання:

Нехай задано $\triangle ABC$ ($\angle B = 90^\circ$) у якого $AB = a = 6$ см, $AC = c = 10$ см
За теоремою Піфагора $c^2 = a^2 + b^2$. Звідси знайдемо другий катет:
 $b = \sqrt{c^2 - a^2} = \sqrt{10^2 - 6^2} = 8$ (см).

$$S_{ABC} = \frac{1}{2} ab$$

$$S_{ABC} = \frac{1}{2} \cdot 6 \cdot 8 = 24 \text{ (см}^2\text{)}$$

Відповідь: 24 см²

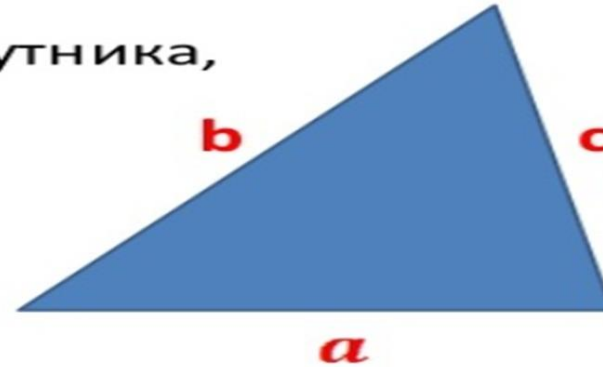
Формула Герона для знаходження площі трикутника

$$S = \sqrt{p(p-a)(p-b)(p-c)}$$

де a, b, c – сторони трикутника,

$$p = \frac{a+b+c}{2}$$

S – площа трикутника

Вправа 8

Знайдіть площу трикутника сторони якого дорівнюють 26 см, 28 см і 30 см.

Розв'язання:

Нехай задано $\triangle ABC$ у якого $a = 26$ см, $b = 28$ см і $c = 30$ см.

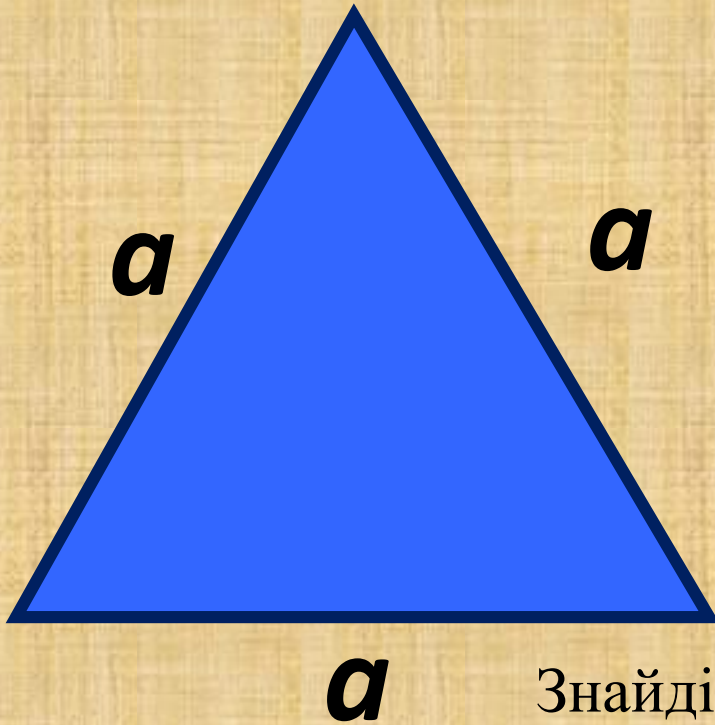
Знайдемо півпериметр трикутника $p = \frac{a+b+c}{2} = \frac{26+28+30}{2} = 42$ (см)

За формулою Герона знайдемо площу

$$\begin{aligned} S_{ABC} &= \sqrt{p(p-a)(p-b)(p-c)} = \sqrt{42(42-26)(42-28)(42-30)} = \\ &= \sqrt{42 \cdot 16 \cdot 14 \cdot 12} = \sqrt{6 \cdot 7 \cdot 16 \cdot 7 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 6} = 6 \cdot 7 \cdot 4 \cdot 2 = 336(\text{см}^2) \end{aligned}$$

Відповідь: 336 см²

Формула площі рівностороннього трикутника

$$S = \frac{a^2 \sqrt{3}}{4}$$

де a – сторона трикутника

Вправа 9

a Знайдіть площу рівностороннього трикутника зі стороною 6 см.

Нехай задано $\triangle ABC$ – рівносторонній, у якого $a = 6$ см.

За формулою $S = \frac{a^2 \sqrt{3}}{4}$ знайдемо площу.

$$S = \frac{a^2 \sqrt{3}}{4} = \frac{6^2 \sqrt{3}}{4} = 9\sqrt{3} \text{ (см}^2\text{)}$$

Відповідь: $9\sqrt{3}$ см²

Вправа 10

Площа рівностороннього трикутника дорівнює $9\sqrt{3}$ см². Знайдіть його периметр.

Розв'язання:

Нехай задано $\triangle ABC$ у якого $S = 9\sqrt{3}$ см²

З формули площі рівностороннього трикутника $S = \frac{a^2\sqrt{3}}{4}$ виразимо квадрат сторони і знайдемо сторону.

$$a^2 = \frac{4S}{\sqrt{3}};$$

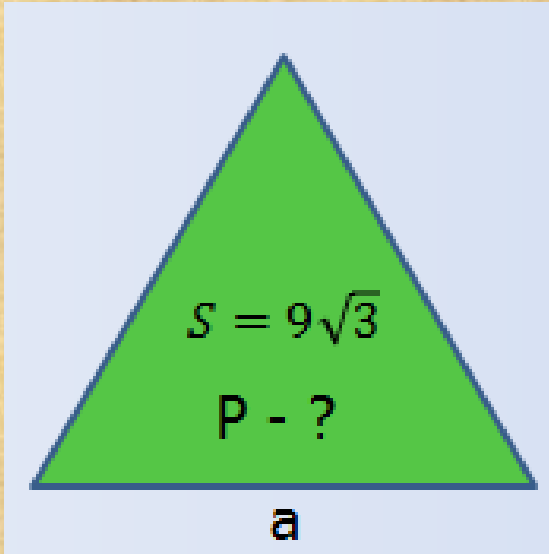
$$a^2 = \frac{4 \cdot 9\sqrt{3}}{\sqrt{3}} = 36;$$

$a = \pm 6$; $a = -6 < 0$ - не задовольняє умову задачі,
тому $a = 6$ см;

$$P = 3a$$

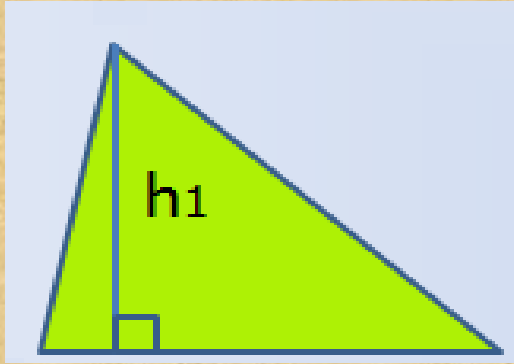
Отже, $P = 3a = 6 \cdot 3 = 18$ (см).

Відповідь: 18 см

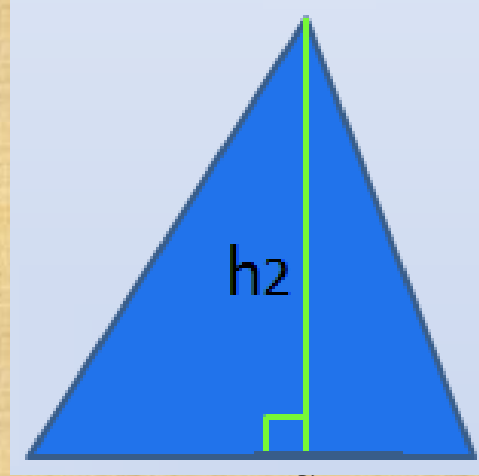
$$S = \frac{a^2\sqrt{3}}{4}$$

Якщо сторона одного трикутника дорівнює стороні другого трикутника, то площі цих трикутників відносяться як їх висоти, проведені до цих сторін

a

$$S_1 = \frac{1}{2} a \cdot h_1$$

a

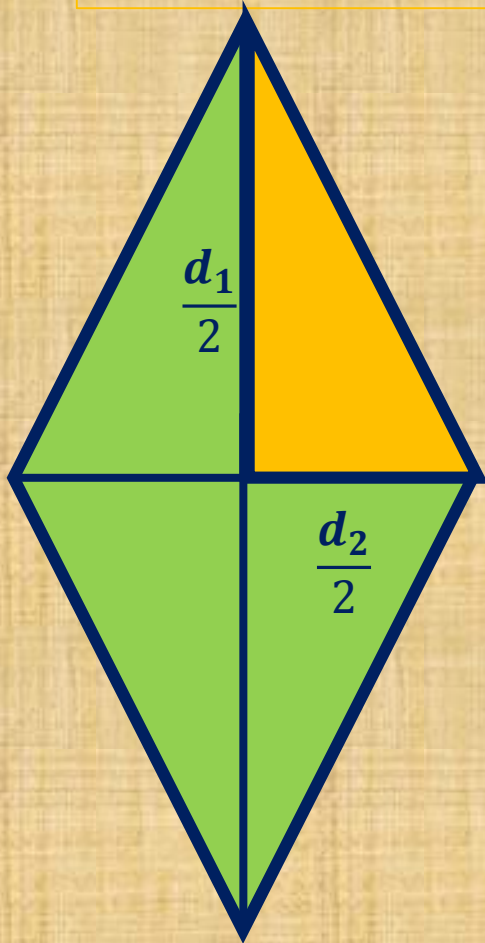
$$S_2 = \frac{1}{2} a \cdot h_2$$

$$\frac{S_1}{S_2} = \frac{\frac{1}{2} a h_1}{\frac{1}{2} a h_2} = \frac{h_1}{h_2}$$

Якщо висота одного трикутника дорівнює висоті другого трикутника, то площі цих трикутників відносяться як їх сторони, до яких проведені ці висоти

$$\frac{S_1}{S_2} = \frac{a_1}{a_2}$$

Площа ромба

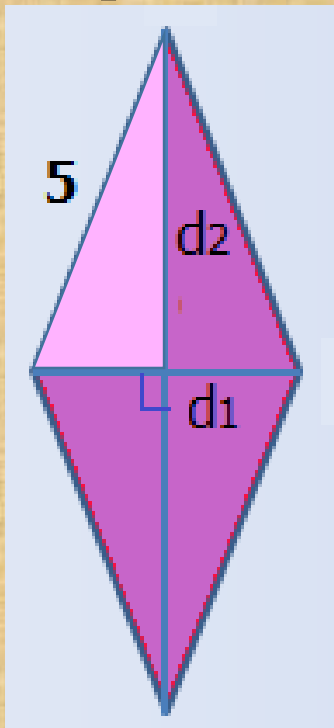
$$S = \frac{1}{2} d_1 d_2$$

де d_1 і d_2 – діагоналі ромба

Площа ромба дорівнює половині
добутку його діагоналей

Вправа 11

Знайдіть площу ромба, у якого довжини діагоналей відносяться як 3 : 4, а сторона дорівнює 5 см.

$$S = \frac{1}{2} d_1 d_2$$

Дано: ромб; $a = 5$ см; $d_1 : d_2 = 3 : 4$

Знайти: S

Розв'язання:

Нехай коефіцієнт пропорційності $k = x$, тоді $d_1 = 3x$, а $d_2 = 4x$.

Розглянемо прямокутний трикутник.

Один з катетів дорівнює $\frac{d_1}{2} = \frac{3x}{2}$ см, другий - $\frac{d_2}{2} = \frac{4x}{2}$ см,

а гіпотенуза дорівнює 5 см.

$$\left(\frac{3x}{2}\right)^2 + \left(\frac{4x}{2}\right)^2 = 5^2;$$

$$\frac{9x^2}{4} + \frac{16x^2}{4} = 25;$$

$$25x^2 = 100;$$

$$x^2 = 4$$

$$x = \pm 2.$$

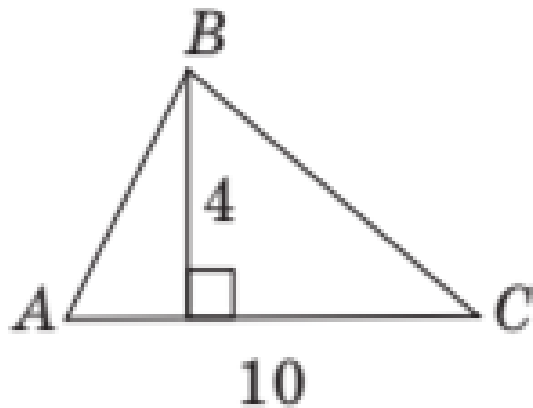
Отже, $k = 2$, то $d_1 = 3 \cdot 2 = 6$ см, $d_2 = 4 \cdot 2 = 8$ см.

$$S = \frac{1}{2} d_1 d_2 = \frac{1}{2} \cdot 6 \cdot 8 = 24 \text{ (см}^2\text{)}.$$

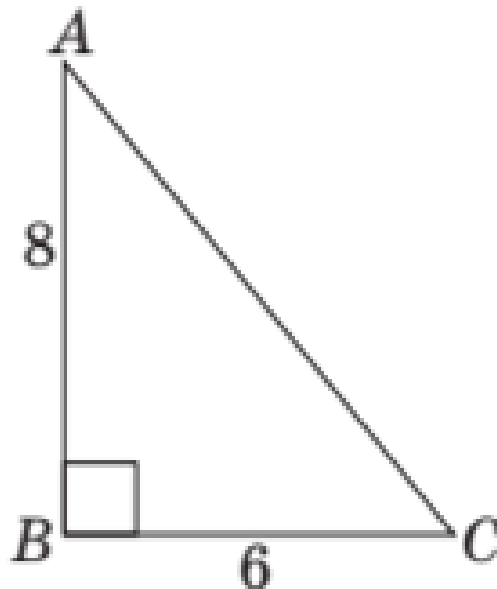
Відповідь: 24 см²

Вправа 12

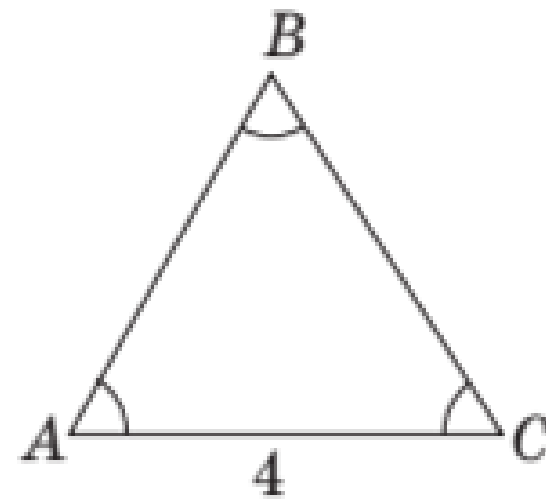
За даними на рисунку, знайдіть площу трикутника ABC.

а

б

в

$$а) S = \frac{1}{2} a h_a = \frac{1}{2} 10 \cdot 4 = \frac{40}{2} = 20 \text{ (см}^2\text{)}.$$

$$в) S = \frac{a^2 \sqrt{3}}{4} = \frac{4^2 \sqrt{3}}{4} = 4\sqrt{3} \text{ (см}^2\text{)}$$

$$б) S = \frac{1}{2} ab = \frac{1}{2} 6 \cdot 8 = \frac{48}{2} = 24 \text{ (см}^2\text{)}$$

Площа трикутника:

$$S_{ABC} = \frac{1}{2} a h_a, \text{ (} a \text{ -сторона і } h_a \text{-висота проведена до цієї сторони)}$$

$$S = \frac{1}{2} a b \sin \gamma, \text{ (де } a \text{ і } b \text{ – сторони трикутника, } \gamma \text{ – кут між ними)}$$

Площа трикутника за формулою Герона:

$$S_{ABC} = \sqrt{p(p-a)(p-b)(p-c)}, \text{ , } p = \frac{a+b+c}{2}, \text{ (} a, b \text{ і } c \text{ – сторони трикутника)}$$

Площа прямокутного трикутника:

$$S_{ABC} = \frac{1}{2} ab, \text{ (} a \text{ і } b \text{ – катети прямокутного трикутника)}$$

Площа рівностороннього трикутника:

$$S_{ABC} = \frac{a^2 \sqrt{3}}{4}, \text{ (} a \text{ – сторона рівностороннього трикутника)}$$

Домашнє завдання

Опрацювати параграф 25

Виконати № 945, 949, 953

945. Площа трикутника дорівнює 20 см^2 , а одна з його сторін – 8 см . Знайдіть висоту трикутника, проведену до цієї сторони.

949. Один з катетів прямокутного трикутника дорівнює 7 см , а гіпотенуза – 25 см . Знайдіть площу трикутника.

953. Знайдіть площу ромба, діагоналі якого дорівнюють 12 см і 6 см .